

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los domingos

Trimestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

Veritats amargues

Don Santiago de Riba, diputat provincial, vol sincerar-se de les acusacions fetes des d'EL DEMÓCRATA, i el pobre home prou s'esca-rassa per a convèncer als seus col·legionaris, bo i adoptant gests heròics, que esdevenen d'una comicitat extraordinària, en *manifestar-se*, per medi de la premsa.

La seva actuació, com advocat i vocal de la Comisió provincial, en l'assumpte del desahuci de Mollet, és d'una immoralitat sense precedents en la història política del Districte; çò ha estat reconegut inclús pels diputats provincials i funcionaris de aquella casa, que veieren amb el consegüent escàndol que el dictàmen que va emetre aquell organisme era obra del lletrat que defensava a una de las parts. I si algú dubtava de la *bona fè* de l'advocat i diputat de la Mancomunitat, que repari la «rèplica» de don Santiago i veurà com, després del plet, va aconseguir una transacció, atorgant-se un contracte. És a dir, que després d'haver embolcallat a l'Ajuntament de Mollet en un plet que va perdre, ocasionant importants despeses, i col·locat en situació d'inferioritat, va lograr un arreglo, cosa que li fou *impossible* abans d'omplir fulls de paper segellat.

Aquest fet, és dels que no necessiten comentaris.

Referent a l'actitut del diputat a Corts, en el susdit assumpte, cal remarcar que el senyor de Riba falta a la veritat; car tindria de recordar que, atent als seus precés, el secretari de l'Ajuntament de Mollet va demanar amb insistència al senyor Torras la seva intervenció prop del senyor Jutge de primera instància, al què va accedir-se, havent-hi proves materials.

El diputat a Corts per Granollers no té cap culpa que hi hagi un advocat i diputat per la Mancomunitat que tingui la dèria de pledejar sense adonar-se si la raó assisteix o no a sos clients.

* * *

En l'assumpte del bastanteig de poders, o millor, de la *exclusiva* que li té concedida l'Alcalde de Badalona, també va errat don Santiago; un excés de calories en la matèria gris l'ha omplert de confusions, no deixant-lo discòrrer amb prou serenitat; i així s'explica que, oblidant l'adagi català de que «el bon ví no necessita ram», es passa la vida cercant qui li fassi la *reclâme*.

Malgrat no ésser *leguleyos* ni filòsops maquiavèlics, no combreguem amb rodes de molí, plaent-nos en gran manera posar els punts sobre las is. I, si bé tenim bons amics dintre la cúria, ens guardarem de parlar-los de l'assumpte, car la passió política no arriba a l'extrem de voler posar en ridícol a tot un advocat i diputat de la Mancomunitat, malgrat sia davant del més modest *passa plecs*.

No sabem que el bastanteig de poders tingués d'ésser signat per un determinat advocat en exercici, i menys que aquest hagués d'ostentar el càrrec de diputat provincial per Vich-Granollers. Podria, el senyor de Riba, citar-nos una sola disposició legal que el capaciti mes que a qualsevulga advocat per a bastantejar poders en assumptes de la competència dels ajuntaments del districte que representa?

Que el bastanteig de poders en els districtes *judicials* de Barcelona no devenga honoraris per a l'advocat i

sí per al Col·legi?... Es cosa que ho havíem sentit a dir; però és que el cas que ens ocupa res té que veure amb el Jutjat i sí amb l'Ajuntament de Badalona, cosa que sembla voler confondre don Santiago i que a nosaltres ens interessa *remarcar*.

Va posar-nos *en guàrdia* l'edictat publicat en el Butlletí Oficial, car per a nosaltres representa un procediment desconegut, i semblava talment com si volgués cubrir se una determinada mercaderia sots la salvaguardia del aleshores vice-president de la Comisió Provincial i aprofitat ex-president de la Comisió de Foment de l'Ajuntament de Barcelona.

La petulància de don Santiago arriba fins a l'extrem de retreure treballs que diu fets per a ajuntaments que senyala, i que nosaltres neguem per desconèixe'-ho alguns dels aludits.

Vegi's, doncs, com EL DEMÓCRATA no difama, sinó que diu veritats quelcom amargues per a don Santiago de Riba, advocat i diputat de la Mancomunitat.

En el vinent mes d'octubre es reunirà, en una de les poblacions d'aquest districte, que's designarà amb oportunitat, un

ASSEMBLEA

d'elements representatius adictes a la política que inspira l'actuació de la COALICIÓN LIBERAL DEMÓCRATA

¡Así se escribe la historia!

El senyor de Riba i España, en ficar-se en les coses de Granollers, té sempre la «mala pata» d'endinzar les quatre a la galleda.

Direm el perquè.

Amb motiu de la festa major de la nostra ciutat, «La Veu de Catalunya», en el nombre corresponent al dia 2 de setembre, dedica una plana a Granollers. Entre diferents treballs, n'hi ha un de don Santiago, en el qual ha volgut fer un xic d'història política de la localitat; i, cavallers!, jamai haveu vist un tant gran desconeixement de nostres coses com el demostrat pel diputat de la Mancomunitat!

Un foraster de la ciutat, com don Santiago, no podia subscriure un article, en parlar de coses passades a casa nostra, comptant únicament com a col·laboradors amb els historiadors de barato, en Miru i en Camillo.

Diu don Santiago: «Els dos catalanistes que entraren en aquell municipi ho eren de nom, no pas de fet, com després ho han demostrat quedant afiliats al torrisme.»

En dir això, el diputat de la Mancomunitat no sap el què es pesca... puix es refereix a les primeres eleccions de la Popular i allavors l'únic que figurava en la candidatura formada per aquell moviment redemptor, era En Ferràn Canellas, que morí en terres d'Amèrica, sense somniar sisquera que en Torras podés ésser ni candidat a la Diputació Provincial.

Si en Riba dirigia el *blanco* a en Josep Coma i Clapès ha errat el tret, car aquest distingit amic particular nostre figura en les llistes de vocis de la Lliga Regionalista.

El que nosaltres ens honorem particularment amb l'amistat i l'apreci del senyor Josep Coma no li dona dret, al presumit de don Santiago, a posar en entredit les verdaeres conviccions polítiques d'un home que a honradesa d'idees i a moltes altres qualitats, no se li semblarà pas mai el petulant advocat i diputat de la Mancomunitat de Catalunya. En Coma no ha fet servir la política de *ganxo* per a conquerir popularitat i pessetes en benefici de la seva ca-

rrera, com molts altres *pronoms* de la Lliga Regionalista.

No ens cal desmenussar altres inexactituds de les que en fa «història» el foraster; tots els granollerins, aimants i coneixedors de les coses passades a la localitat, ja les hauràn rectificat en llur sensat criteri, i sols ens resta donar un toc d'alerta per a que es prenguin les mides convenients a fi i efecte de que, en qüestions polítiques i en altres que afectin a nostra volguda ciutat, en l'avenir no poguém dir:

¡Así se escribe la historia!

JOAN GRANOLLERS I VALLÉS

La tragedia de Figaró

o la odisea de un joven fabricante de perfumes

Encara estem astorats davant dels rimbombants articles publicats en «La Veu de Catalunya», i recollits per «Gent d'Ara», motivats per expansions molt explicables després d'un àpat suculent, i de les quals en fou protagonista un «diminuto fabricante de perfumes», èmul d'en Pomarel, de «La Casta Susana», molt conegut a Granollers per la seva manca d'educació i peculiar poca solta.

Ens veiem obligats a ressenyar el què succeí, per a fer justícia als veïns de Figaró, que no tingueren ni esment de l'incident de l'Hotel Congost.

Nostres llegidors recordaran que vàrem ocupar nos en aquestes columnes, de la inauguració oficial del magnífic Hotel, que nostre volgut amic En Amadeu Pantaleoni, ha construït en la xamosa població estiuenca. Hi assistiren les autoritats del poble, el diputat provincial Sr Flaquer, i el digne representant a les Corts, en Francisco Torras. Foren aplaudits xardorosament llurs bells parlaments i paleses proves de consideració i afecte va rebre l'amic Torras durant la seva estada a Figaró.

Unes setmanes després, i per a remerciar, la colònia estiuenca de Figaró, l'altruisme de l'amic Pantaleoni, per la construcció d'un lloc d'esbarjo on eixoplugar-se la temporada d'estiu, va pensar-se en oferir-li un banquet al qual varen ésser especialment convidats, entre altres, en Josep Barangé en Carles Puigrodon, en Claudi de Boët, en Xavier Flaquer i en Francisco Torras Villà. Tots tenien seient designat, ocupant-lo preterent els senyors Torras i Boët, al costat de l'homenajat.

Va transcórrer l'acte sense el més lleu incident, donant-li vistósissim color les distingues senyores i xamoses i elegants damiselles que havien volgut sumar-se a tant simpàtica festa.

En destapar-se el xampany, va ésser ofert, amb molta galanura, per una representació de la colònia, un artístic pergami a En Amadeu Pantaleoni, amb la firma dels socis del «Casino», que ho son la totalitat dels caps de família que integren aquella,

A requeriment unànim dels assistents a l'acte, i deferent a reiterats precs de l'anfitrió, va dir quatre paraules En Francisco Torras, felicitant a la comissió organitzadora de tant joliva festa i remerciant, com a fill de Granollers, a l'amic Pantaleoni, l'haver dotat a aquella xamosa encontrada vallesana d'un establiment que, sens dubte, servirà per a multiplicar la importància que té Figaró com a estació d'estiu.

Molt aplaudida fou la senzilla peroració del nostre amic, i fou aleshores quan oïrem una veu de femella, la de l'èmul d'en Pomarel, que donava un «Visca Catalunya catalana!» que va perdre's en l'espai, car ni un sol dels assistents va donar-se per enterat. Seguidament, per a excitar els ànims, va donar altre crit, que, pel que té de pecaminós no volem repetir, car no ens plau actuar de delators, i que ens perdoni «La Veu de Catalunya».

Els senyors Torras i Boët varen significar la seva molèstia per la incorrecció que denotava el que, en acte fraternal com el que tenia lloc, es volgués, per part d'algún interessat, fer-se'n política, oïnt sinceres explicacions per part de bon nombre de comensals; de la comissió organitzadora i molt insisteniment del senyor Pantaleoni.

Mentrestant el Pomarel de marres, que, com el de l'opereta famosa, *vestit* de catalanista semblava un *tigre*, havia improvisat un *coro* de nens que, junt amb ell, i dos o tres subjectes més, amb *pinta* d'empleats de la Mancomunitat, cantaren «Els Segadors».

L'Alcalde d'aquesta ciutat, En Ramón Novellas que coneix a fons a dir subjecte, va tenir l'encert de tapar la boca al *sinfeinner de pour rir* en dir-li, davant de bon nombre d'estiuencs, «que ço que feia era una canallada, car tractava de venjar, en l'amic Francisco Torras, una negativa d'ordre econòmic...»

Els cantaires perderen la veu i una sorollosa riallada va ressonar per l'ample saló del «Congost Hotel».

Durant bona estona va ésser la general conversació, lo succeït, essent unànim la condemna a l'autor o actor de tant ridícula farsa.

En arribar En Flaquer, amb la seva família, que no li havia estat possible assistir al banquet i volia justificar-se davant de l'amic Pantaleoni, i amb la sobtada desaparició —diguem-ne fugida— del «fabricante de perfumes», va donar-se per terminat l'incident, bo i preguntant que es donés a l'oblit lo passat, sense que sortís del *recinto*.

A les sis de la tarda es despediren els senyors Torras i Boët, i, en pujar a l'auto, de retorn a Granollers, reberen novament de la Comissió organitzadora i d'En Amadeu Pantaleoni, tota classe d'explicacions; fent-se precis que en Torras, com a granollerí, els demanés dispensa per a un fill de la ciutat vallesana que amb la seva poca educació havia oblidat al què obliga el rebre afectuosos hostaige.

Ço és la veritat del fet. El poble del Figaró no va assistir a la festa, perquè ja havia dit quant feia el cas el dia de la inauguració, i en aquella data sols proves de consideració i afecte va tenir per al seu Diputat a Corts.

Els articles rimbombants de «La Veu de Catalunya» i «Gent d'Ara» havien d'ésser la *odisea* del «Pomarel» de Granollers, però el descobriment de l'amic Novellas va convertir en farsa la tragèdia del Figaró.

NOTETES

Els «Camillos», en una nota local, intenen mortificar a l'amic Boët, atribuïnt-li la paternitat de tot quant dèiem en l'últim nombre d'EL DEMOCRATA, «pel llenguatge i forma incorrecte que ha usat».

Nosaltres, que el crèiem un *pollo bien*, sobre tot després d'allò d'«El Dia Gráfico», de la noble *estirpe, benjamín*, etc., etc.!. Oh, i estem segurs que el proposaven per a un càrrec a la Lliga del Bon Mot!

Vès el què té l'anar en males companyies, i l'haver format part de la Redacció d'EL DEMOCRATA, quan cada dos per tres tenia d'intervenir el Jutjat perquè també, com ara, es deien veritats amargues!...

No s'amoïni l'amic Boët, que nosaltres li organitzarem una funció de desagravis i fins hi convidarem al Fideuer.

El senyor de Riba i Espanya vol ésser hàbil i esdevé ridícol. Vegi's, sinó.

En el seu article, publicat a «La Veu de Catalunya», en parlar de Granollers i la seva política, diu:

«Hem constituït de nou el Centre Nacionalista i tenim lloc d'esbarjo amb cafè, sales de billar i sala de tresillo en el millor lloc de la població, per a reunions i treballar per Catalunya.»

Això, don Santiago ho escrigué a «La Veu»; més, no ho hauria fet a «Gent d'Ara» per la raó senzilla de que els llegidors de la «fulla dominical» del senyor de Riba i Espanya, són gairebé tots concurrents als mercats de nostra ciutat, i tots saben perfectament que el nou Centre al qual es refereix don Santiago, és el cafè de la Guatlla, batejat ara de poc amb el pompós nom de «Café Comercial»; i mai pot, un Centre Nacionalista, ésser un establiment que en servir el sucre per al cafè l'emboliquin amb un paper on s'hi llegeix en castellà: «Café Comercial de Jaime Pagés.—Granollers»

Naturalment, els xinos que llegeixen «La Veu» diràn que a Granollers ja hi ha un Centre Nacionalista amb cafè, billar i sala de tresillo, en el millor lloc de la població; més, quan algú d'ells cerqui per la ciutat l'esbarjo lliguer i preguntí als veïns cap on cau, ningú sabrà donar-n'hi raó.

Ja vàrem dir-ho un dia: Tot mandang!

Per part de dos o tres estòmacs agraïts, es promogueren a Figaró, unes alteracions d'ordre *gastronòmic*. La culpa, podem assegurar que varen tenir-la els vapors, que pujaren al cap —diem-ho així— dels dos o tres individus.

El cas, conegut ja de tots, no cal explicar-lo aquí; solament direm que la festa no tenia caràcter polític de cap mena, i menys significació catalanista, com ho prova el Menú, al final del qual s'hi llegeix, escrit en castellà:

«Banquete que la Colonia del Figaró dedica al «Hotel Congost».—20 de Agosto de 1922.»

COMARCALES

De Santa Coloma de Gramanet

Con motivo de la Fiesta Mayor de esta pintoresca población, la sociedad «Unión Colomense» organizó un selecto programa de festejos para los días 2, 3, 4 y 5 del corriente. Uno de los números del programa, fué la colocación de la primera piedra del que será suntuoso albergue, donde los socios y vecinos todos encontrarán solaz, instrucción, mutualidad, y cuantos atractivos y enseñanzas puede proporcionar una entidad moderna.

El día 3, el local que hoy ocupa la mencionada sociedad, apesar de su grandiosidad, era insuficiente para contener la gran multitud que invadía por completo sus dependencias.

Los estandartes y banderas de diferentes sociedades corales de la capital y pueblos comarcales que a pequeños intervalos llegaban, eran saludados con salvas de aplausos. Una gran ovación, que partió de la calle y repercutió en el interior del local, anunció la presencia del dignísimo diputado a Cortes don Francisco Torras, quien fué saludado y agasajado por la junta de la «Unión Colomense», Comité Democrata, concejales, «Unión de Sociedades Corales y Orfeones de Clavé», Sociedad de Propietarios del Ensanche de esta población, del periódico «Intransigente» de Badalona, y «Democracia» de ésta, e infinidad de comisiones y personalidades.

Seguidamente se organizó la comitiva, formada por las sociedades corales con sus estandartes y banderas, banda Marínense y una gran carroza dedicada a Clavé, simbolizando tres de sus canciones más populares «Las Flors de Maig», «La Maquinista» y «Els Pescadors». Seguía la presidencia, constituída por las autoridades locales, diputado señor Torras, y don Daniel Samsó, presidente honorario de la Unión de Sociedades Corales y Orfeones de Clavé.

La manifestación recorrió las principales calles de la población hasta llegar a la de San Andrés, donde se hallan los terrenos adquiridos para el nuevo edificio, donde se levantó un entoldado, que, a pesar de su grandiosidad, resultó pequeño para contener la inmensa muchedumbre ávida de presenciarse tan importante acto.

El presidente de la comisión organizadora del acto, señor Riera, dirigió la palabra para explicar la importancia del acto que se celebraba.

El señor Samsó, con voz clara y potente, leyó el acta, que después de ser firmada por las autoridades y representaciones, se encerró en un tubo de metal, junto con algunas monedas de plata.

Hechos los anteriores preparativos, el señor Samsó pidió al pueblo que se descubriera ante tan solemne acto; la masa coral, compuesta por más de 200 coristas, con la cooperación de la banda de música, cantaron el himno «¡Gloria a España!», deslizando majestuosamente la simbólica piedra hasta el interior del foso.

Seguidamente echaron una paletada de cemento los señores Luengo, en representación del gobernador de la provincia; alcalde de la población, señor Isern; diputado a Cortes, señor Torras; juez municipal, señor Torrents; regente de la parroquia, reverendo Camilo Rosell; concejales, señores Obach, Prats y Molins; concejal de Badalona, señor Ribó; don

Daniel Samsó; señor Alemany, arquitecto autor del proyecto del nuevo edificio, y demás señores firmantes del acta.

Tras breves palabras del concejal señor Prats, en representación del alcalde, se dió por terminado el acto, regresando la comitiva al local de la sociedad, donde fueron obsequiadas con dulces y champagne todas las autoridades y representaciones.

El diputado provincial, señor Giró, en la imposibilidad de asistir, mandó su adhesión al acto.

— Los demás festejos celebrados, se han visto concurridísimos, y de una manera especial los bailes.

B. T.

Bigas y Riells

Tenim a la vista un estat de comptes, publicat per l'Ajuntament de Bigas i Riells, en el qual hi són en majoria amics polítics nostres, i és verament consolador veure com en els pobles on la Coalició dirigeix els afers municipals, fan de la seva administració prova evident de l'alt esperit que la inspira i de la honradesa amb que es desenrotlla.

Vegi's si no hi ha motius per a mostrar al públic l'admirable administració de Bigas i Riells.

El total de gastos de l'Ajuntament en l'any econòmic de 1921-22, arriba a la quantitat de 17,462.22 pessetes, i els ingressos la de 17,478 pessetes i 38 cèntims. Tenen pendent per a cobrar, segons liquidació detallada per l'estat que s'ha fet públic, 3,547.38 pessetes, i no hi figura relació d'acreedors, per la raó senzilla de que no tenen cap deute.

Restem orgullosos, davant d'una tant afalagadora gestió administrativa, del patriotisme i sà criteri de nostres amics.

Bigas i Riells, com tots els pobles on hi són en majoria amics de la Coalició, és exemple fidel del patriotisme que els inspira.

I per a veure si serà certa la nostra afirmació, basti dir que en les apassionades lluites polítiques d'aquest districte, els nostres adversaris passen per alt tot ço que al govern dels pobles es refereix per a contentar-se a fer política sectària i personal.

Felicitem a l'Ajuntament de Bigas i Riells i al seu zelós i distingit secretari Municipal, En Josep Viader.

C. R.

Montornés

Ha causado muy buena impresión en este pueblo, la noticia de que ha sido firmada la Real Orden autorizando la continuación, por el sistema de administración, de las obras del camino vecinal de Vallromanans a Montmeló.

— Promete verse muy concurrida la fiesta mayor que se celebrará en los días 17 y 18 de este mes, habiendo sido contratada una de las orquestas de más renombre.

C.

COMESTIBLES

PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

Gaseoses

Sifons i Aixerops

CLOTET

Fàbrica i despatx:

Plaça d'Angel Guimerà

Miquel Crusellas**GUANO CONCENTRAT**NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullàs d'aquesta ciutat

FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL**IMPREMTA**

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
Llibres Ratllats : Blocs NotesDiaris : Revistes : Novel·les
Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
Roba blanca : Géneres de punt
Articles per a regals
Paraigües : Bastons
Ombrel·lesANISADOS
MONTAÑACOGNAC
MONTAÑA**Anís La Perla del Vallés**Fàbrica: Calle de San Jaime
Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9CERRAJERÍA DE OBRAS
ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS**JOSÉ PLANA**

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS**GORRAS Y SOMBREROS**

ULTIMOS MODELOS

PRECIO FIJO

Clavé, 23 - A. VILLÁ - Granollers